

TUUSULA

Hyvinvointisuunnitelma
2021-2025

LUONNOS

Megatrendit ja toimintaympäristön muutokset

- Hyvinvointisuunnitelma on kokoava asiakirja, joka luo vastaa hyvinvoinnin näkökulmasta
 - Laajoihin toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin (Sitran megatrendit 2020)
 - Ekologisella jälleenrakennuksella on kiire
 - Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu
 - Verkostomainen valta voimistuu
 - Teknologia sulautuu kaikkeen
 - Talousjärjestelmä etsii suuntaansa
 - Paikallisiin toimintaympäristöön tapahtuviin muutoksiin

Tuusulassa on mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä

- Veto- ja pitovoima
 1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä
- Asuminen ja elinympäristö
 2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
 3. Tarjoamme monipuolisia asumisen mahdollisuuksia varmistamalla tonttitarjonnan ja erilaiset asumismuodot
- Yritykset ja työpaikat
 4. Tarjoamme yrityksille laadukkaita palveluita, osaavaa työvoimaa ja työpaikkatontteja erinomaisilla liikenneyhteyksillä
- Vapaa-aika, harrastaminen ja kulttuuri
 5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Veto- ja pitovoima

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

1. Tarjoamme laadukkaita ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet 2021-2025:

- 1.1. Tarjoamme kunnan palveluverkon kiinteistöjä yhteisöjen käyttöön ja mahdollistamme asukkaiden ja yhteisöjen omaehtoista tekemistä ja kokoontumista
 - 1.1.1. Mahdollistamme olemassa olevan palveluverkon yhteisökäytön lisäämisen ja uudistamme toimintatapojamme
 - 1.1.2. Luomme yhteisökäyttöön soveltuvia tiloja palveluverkkoa uudistettaessa
- 1.2. Palvelumme ja julkiset tilamme ovat saavutettavat, avoimet, turvalliset ja esteettömät.
 - 1.2.1. Varmistamme tuusulalaisten lähipalvelut kunnallisen ja alueellisen palveluverkkosuunnitelman mukaan
 - 1.2.2. Tuomme kuntapalveluita yhä lähemmäksi tuusulalaisia digitalisaation avulla.
 - 1.2.3. Otamme mukaan suunnitteluun eri käyttäjäryhmiä prosessin eri vaiheissa
 - 1.2.4. Huomioimme tilojen saavutettavuuden, avoimuuden, turvallisuuden ja esteettömyyden niin uusien tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa kuin saneerattavissakin kohteissa
- 1.3. Huolehdimme palveluiden käytettävyydestä ja laadusta asukkaiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn tukemiseksi
 - 1.3.1. Varmistamme kunkin edellytykset ylläpitää omaa toimintakykyään.
 - 1.3.2. Kehitämme hakeutuvia kirjastopalveluita
 - 1.3.3. Tuemme tuusulalaisia haasteellisissa elämäntilanteissa.

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Veto- ja pitovoima

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet 2021-2025:

2.1. Edistämme keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

3. Tarjoamme monipuolisia asumisen mahdollisuuksia varmistamalla tonttitarjonnan ja erilaiset asumismuodot

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet 2021-2025:

3.1. Toteutamme ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen hanketta

3.1.1. Varaamme tarpeeksi tontteja senioriasumiseen keskeisiltä sijaintipaikoilta.

3.1.2. Kehitämme asuinympäristöjä ikä- ja muistiystävällisiksi.

3.1.3. Tuemme ikääntyneiden yhteisöllisyyttä asuinalueilla.

3.2. Laadimme kartoituksen ikääntyneiden asumisen nykytilasta ja teemme toimenpidesuunnitelma ikääntyneiden asumisen ennakoinniseksi

3.2.1. Laadimme kuntatasoinen toimenpidesuunnitelman ikääntyneiden asumisen monipuolistamiseksi.

3.2.3. Varaudumme lisääntyviin ja muuttuviin ikääntyneiden asumistarpeisiin laatimalla ikäasumisen ennakointisuunnitelman yhteistyössä Keusoten kanssa.

3.2. Vahvistamme asukkaiden hyvinvointia tarjoamalla viihtyisiä elinympäristöjä

Yritykset ja työpaikat

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

4. Tarjoamme yrityksille laadukkaita palveluita, osaavaa työvoimaa ja työpaikkatontteja erinomaisilla liikenneyhteyksillä

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet 2021-2025:

- 4.1. Mahdollistamme yritysten liiketoiminnan ja työpaikkojen määrän kasvun ja uusien yritysten ja uudenlaisen liiketoiminnan sijoittumisen Tuusulaan
 - 4.1.1. Edistämme uusien yritysalueiden suunnittelua ja rakentamista
 - 4.1.2. Edistämme yritysalueiden liikenneyhteyksien suunnittelua
- 4.2. Kehitämme yhdenluukun palveluprosessia
 - 4.2.1. Edistämme sitä, että yritykset saavat helpommin ja nopeammin apua liiketoiminnan harjoittamiseen liittyviin haasteisiin.
 - 4.2.2. Otamme yritykset mukaan Tuusulan liiketoimintaympäristön kehittämiseen
- 4.3. Tuemme ja painotamme aikuisasiakkaiden osaamisen kehittämistä työllisyyspalveluiden asiakasohjauksessa
 - 4.3.1. Teemme oppilaitosyhteistyötä osaamisen kehittämiseksi
 - 4.3.3. Tuemme aikuisten alanvaihtajien osaamisen ja koulutuksen päivittämistä

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Vapaa-aika, harrastaminen ja kulttuuri

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet 2021-2025:

- 5.1. Luomme ja ylläpidämme puitteet monipuolisen vapaa-ajan ja harrastamisen mahdollisuuksiin
 - 5.1.1. Tuemme kaiken ikäisten liikunnallista ja terveellistä elintapaa.
 - 5.1.2. Kehitämme eri-ikäisten liikuntamahdollisuuksia, lähiliikuntapaikkoja ja Tuusulan urheilupuistoa omaehtoisen harrastamisen ja aktiivisen urheilun ympäristöksi ja tapahtumapaikaksi.
- 5.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille maksuttomia matalan kynnyksen harrastuksia kaikissa kouluissa
 - 5.2.1. Otamme käyttöön Suomen harrastamisen mallin ja tarjoamme sen mukaisia harrastamismahdollisuuksia
- 5.3. Kehitämme taiteen ja kulttuurin harrastusmahdollisuuksia uusissa ympäristöissä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
 - 5.3.1. Aloitamme taiteen perusopetuksen Martta Wendelinissä
 - 5.3.2. Luomme uusia käytänteitä harrastamiseen ja kulttuuriin Monioon siirryttäessä
 - 5.3.3. Laajennamme kulttuurikasvatusta osaksi nuorityötä ja toisen asteen opintoja
- 5.4. Laadimme ja toteutamme kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa
 - 5.4.1. Tuomme kulttuurin ja taiteen suunnitelmalliseksi osaksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä
 - 5.4.2. Löydämme ratkaisut toiminnan organisointiin ja yhteistyömalleihin sekä kunnan sisällä että hyvinvointialueella
- 5.5. Parannamme luonto- ja kulttuuriympäristökohteiden palveluita
 - 5.5.1. Toteutamme Halosenniemen kehittämissuunnitelmaa

Tuusulassa on hyvä elää

- **Hyvinvointi**

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.

- **Osallisuus ja yhteisöllisyys**

7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta

8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä

- **Oppiminen ja osaaminen**

9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista

- **Turvallisuus**

10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Hyvinvointi

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet 2021-2025:

- 6.1. Kohtaamme tuusulalaiset yhdenvertaisina sukupuolesta, iästä, vammasta, seksuaalisesta suuntautumisesta, vakaumuksesta tai kulttuuritaustasta ja kielestä riippumatta. Tuusulalaiset ovat kunnan suurin voimavara.
 - 6.1.1. Luomme mahdollisuuksien tasa-arvoa
 - 6.1.2. Kotoutamme uusia tuusulalaisia ja tehostamme kotoutumista lisäämällä yhteistyötä verkostojen kanssa
 - 6.1.3. Vakiinnutamme yleisen maahanmuuttajapalvelun osaksi toimintaamme
 - 6.1.4. Kehitämme palveluitamme myös kieli- ja kulttuuritietoisesti, monikulttuurisuutta tukien eriytymistä ehkäisten
 - 6.1.5. Mahdollistamme alueiden monimuotoisuutta ja omaleimaisuutta
- 6.2. Panostamme hyvinvoinnin tukemiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja yhteisöön sitouttaviin toimiin
 - 6.2.1. Kehitämme psykososiaalisen tuen mallia osana ohjaamotoimintaa
 - 6.2.2. Kehitämme oppilaanohjausta ja oppilashuollollisia palveluja
 - 6.2.3. Löydämme toimivia malleja koulukäymättömyyden ehkäisemiseen ja tuemme oppilaiden kiinnittymistä koulunkäyntiin
 - 6.2.4. Laajennamme varhaiskasvatuksessa perheohjaajien työtä.
 - 6.2.5. Työntekijöiden lisääminen nuorisotyön yksiköihin palvelun vahvistamiseksi
- 6.3. Tuemme tuusulalaisten toimintakykyä
 - 6.3.1. Mahdollistamme yksilöllisen ja joustavan palveluohjauksen sitä tarvitseville kuntalaisille koulutukseen hakeutumisen, työpölyn tai kotoutumisen nivelvaiheissa
 - 6.3.2. Etsimme ja sovimme sujuvat yhteistyö- ja toimintamallit sosiaali- ja terveystalveluiden järjestäjän Keusoten kanssa
 - 6.3.3. Mahdollistamme yhteisöön kuulumista mm. ennaltaehkäisevän nuorisotyöllä ja perhetyöllä sekä Hyvän Tuulen tupien toiminnalla.
 - 6.3.4. Panostamme ikäihmisten hyvinvointiin, terveyden edistämiseen sekä heille suunnattuihin palveluihin
 - 6.3.5. Lisäämme maahanmuuttajien osallisuutta

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Osallisuus ja yhteisöllisyys

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet 2021-2025:

7.1 Vahvistamme ja luomme yhteistyörakenteita sekä sujuvia palveluita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa

7.1.1. Toteutamme järjestösuunnitelmaa ja sen tavoitteista

7.1.2. Vahvistamme tietoperustaisuutta palvelujen suuntaamisessa ja kehittämisessä.

7.1.3. Yhteistyörakenteiden vahvistaminen Keusoten kanssa hyvinvointialueelle siirryttäessä, erityisesti opiskeluhuollon palveluiden saatavuuden turvaaminen

7.1.4. Varmistamme palveluiden saavutettavuuden

7.2 Koulutamme ja koordinoimme vapaaehtoistoimintaa yhdessä yhdistysten kanssa.

7.2.1. Kehitämme ja koordinoimme vapaaehtoistoimintaa yhdessä yhdistysten kanssa.

7.2.2. Solmimme kumppanuuksia ja lisäämme kolmannen sektorin toiminta- aluetta koskevaa koordinointia

7.2.3. Hyödynnämme yhdistystoimijoiden kokemusta, asiantuntijuutta ja saatavilla olevaa hyvinvointitietoa asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi

7.2.4. Tuemme yhdistyksiä jakamalla avustuksia ja myöntämällä maksuttomia tai edullisia tiloja yhdistysten käyttöön

7.3 Vahvistamme tuusulalaisten yhteisöllisyyttä ja luomme edellytyksiä eri-ikäisten kohtaamisille

7.3.1. Luomme kohtaamisen paikkoja ja yhteisötiloja

7.3.2. Tarjoamme mahdollisuuksia ja tukea asukkaiden omaehtoiselle tekemiselle eri puolilla kuntaa (tiloja, lupia, avustuksia jne.)

7.3.3. Vahvistamme sukupolvien vuorovaikutusta esim. Kulttuuri kaikille-hankkeessa

7.3.4. Vahvistamme dialogista toimintatapaa mm. Erätauco-menetelmää hyödyntäen.

7.4 Vahvistamme yhteisöllistä toimintakulttuuria

7.3.1 Kehitämme yhteisöllisyyttä sosiaalisten taitojen oppimisen kautta: mm. Prokoulu-hanke, positiivinen CV (laaja-alaisten taitojen ansioluettelo) koulunuorisotyö

7.3.2 Edistämme museoiden, kirjaston, tapahtumien toimintaa yhteisinä toimintapaikkoina

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Osallisuus ja yhteisöllisyys

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet 2021-2025:

8.1 Vahvistamme tuusulalaisten osallisuutta ja osallisuuden tunnetta elämän ja yhteiskunnan eri osa-alueilla.

8.1.1. Luomme edellytyksiä etenkin heikommassa asemassa ja syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten osallisuudelle

8.1.2. Tuomme erityisryhmien äänen kuuluviin kunnan valmistelussa, toiminnassa ja päätöksenteossa (mm. osallistuvat valmisteluprosessit ja EVA- menettely)

8.1.3. Varmistamme, että tietoa ja neuvontaa on tarjolla kasvokkain ja kirjallisessa

8.1.4. Huomioimme eri monikielisuuden ja monikulttuurisuuden osallisuuden kehittämisessä.

8.1.5. Vahvistamme ja tuemme nuorten aikuisten luottamusta omiin vaikuttamismahdollisuuksiin

8.1.6. Kehitämme nuorille aikuisille soveltuvia vaikuttamisen kanavia

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Oppiminen ja osaaminen

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet 2021-2025:

9.1 Vahvistamme elinikäistä oppimista

- 9.1.1. Huolehdimme eri-ikäisten koulutuksellisesta tasa-arvosta ja oppimiserojen kaventamisesta
- 9.1.2. Kehitämme oppimisen tuen muotoja ja vahvistamme henkilöstön osaamista tuen antamiseen lähikoulussa (inkluisio)
- 9.1.3. Kehitämme kieli- ja kulttuuritietoista opettamista ja monikulttuurista osaamista.
- 9.1.4. Tuemme elämän eri nivelvaiheissa
- 9.1.5. Tarjoamme kaikenikäisille luentoja, opastusta ja harrastusmahdollisuuksia mm. kirjastoissa ja Tuusulan opistossa.
- 9.1.6. Tuemme ja painotamme aikuisten osaamisen kehittämistä asiakasohjaustyössä.
- 9.1.7. Vahvistamme henkilöstön hyvinvointia (vuorovaikutus, monikulttuurisuus, digitaidot, hyvinvointitaidot)

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Turvallisuus

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet 2021-2025:

10.1. Tavoittelemme laadukasta ja esteetöntä elinympäristöä

10.1.1. Vähennämme hiilidioksidipäästöjä sekä lisäämme uusiutuvan energian osuutta.

10.1.2. Teemme laadukasta sisäilmatyötä

10.2. Vahvistamme tuusulalaisten turvallisuuden tunnetta ja teemme Tuusulasta turvallisempaa paikkaa asua

10.2.1. Viemme teoksi turvallisuussuunnitelman toimenpiteet (mm. turvallisuusjohtamisjärjestelmän mukaisen vastuunjaon sekä valmiuskeskusten perustamisen)

10.2.2. Vahvistamme turvallisuuden tunnetta kodeissa ja lähiympäristöissä sekä lisäämme viihtyisyyttä lähiympäristöissä

10.2.3. Varmistamme turvalliset liikenneyhteydet

10.2.4. Toteutamme vuosittain liikenneturvallisuushankkeita

10.2.5. Huolehdimme digitaalisten palveluiden sujuvasta ja turvallisesta käytöstä

10.2.6. Edistämme turvallista keskustelukulttuuria some-ympäristössä

10.2. Teemme kattavaa elintarvikevalvontaa ja terveydellisten olosuhteiden valvontaa

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Tuusula on kestävästi kehittyvä

- Kestävyys- ja ilmastoteot

11. Rakennamme kestäväää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa

- Luonnon monimuotoisuus

12. Vaalimme viherympäristöä, vesistöjä ja niiden saavutettavuutta sekä luonnon monimuotoisuutta

- Maankäyttö ja liikkuminen

13. Kehitämme monipuolista ja sujuvaa liikkumista Tuusulassa ja seudulla

- Talous

14 Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Kestävyys ja ilmastoteot

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet 2021-2025:

- 11.1. Edistämme kestävää kehitystä
- 11.2. Toimimme vastuullisesti kuluttamisessa ja hankinnoissa
- 11.3. Toteutamme ilmasto-ohjelmaa
- 11.4. Vaikutamme hyvinvoinnin ja kestävyyttä edistäviin asenteisiin
 - 11.4.1. Luomme keskustelukulttuurin, jolla kutsumme mukaan vaikuttamaan hyvinvoinnin ja ympäristön kestävyyttä edistäviin asenteisiin ja teemme tavoitteen mukaisia toteutusratkaisuja

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Luonnon monimuotoisuus

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

12. Vaalimme viherympäristöä, vesistöjä ja niiden saavutettavuutta sekä luonnon monimuotoisuutta

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet 2021-2025:

- 12.1. Vahvistamme kuntalaisten luontosuhdetta.
- 12.2. Hyödynnämme aktiivisesti luontoa kasvu- ja oppimisympäristönä.
- 12.3. Seuraamme Tuusulanjärven kunnostusta rehevöitymismittareilla
- 12.4. Kehitämme Tuusulanjärven ja Tuusulan jokivarsien virkistyskäyttöä
- 12.5. Kehitämme viherympäristöjä kuntalaisten tarpeita vastaaviksi

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Liikkuminen

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

13. Kehitämme monipuolista ja sujuvaa liikkumista Tuusulassa ja seudulla

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet 2021-2025:

- 13.1. Kehitämme joukkoliikennettä ja luomme edellytyksiä erilaisille liikkumisen muodoille
 - 13.1.1. Huomioimme liikennesuunnittelussa kevyen liikenteen tekemällä esimerkiksi pyöräliikenteen edistämissuunnitelman ja toteuttamalla sitä
 - 13.1.2. Pidämme joukkoliikenteen kustannustehokkaana ja liikkumistarpeita vastaavana
 - 13.1.3. Huolehdimme liikkumisen sujuvuudesta ja turvallisuudesta kaikkialla Tuusulassa

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Talous

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

TUUSULA

Elämisen taidetta.

